

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2019 – 2020

Probă scrisă
Limba și literatura maghiară maternă

Test 23

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.**

SUBIECTUL I

45 puncte

Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget, válaszolj a hozzá kapcsolódó kérdésekre, oldd meg a feladatokat!

- *Fiúk, ma felelés lesz. Blériot Pista!*
- *Jelen...*
- *Készültél?*
- *Igenis, tanár úr, kérem, készültem.*
- *Na, majd mindjárt meglátjuk. Gyerünk. Szállj be gyorsan! Grünfeld, micsoda dolog az, hogy megint ilyen piszkos a gép? Tegnap adattam ki a spongyát; nem megmondtam, hogy a vigyázó tartsa tisztán a gépet? Telefirkáljátok krétával, és valaki megint pacnit ejtett rá.*
- *Tanár úr, kérem, a fiúk mindig belerakják a szemetet a motorba.*
- *Ne járjon a szájad, Blériot Pista, ülj be és figyelj. Ti meg, míg felelés van, ne zajongjatok, mert nálam van a távcső, és ha odafönről meglátok valakit rendetlenkedni!... Úgy. Indíts, Blériot.*
- *Srrrrr. Brrr. Brsssrrr.*
- *Pista, Pista, te nekem nagyon ideges vagy. El is sápadtál. Készültél te, Pista? Mondd, kérlek. Te nagyon drukkolsz, Pista.*
- *Tanár úr, kérem, én készültem.*
- *Na, majd meglátjuk. Hány méter magasan vagyunk?*
- *Ezernyolcszáz.*
- *Innen még nem lehet felelni. Kapcsold be a villanyt. És ülj rendesen, Blériot, és ne mozgolódj, és karba a kezét! Most már nem lehet készülni, tetszett volna tanulni tegnap. Hány méteren vagyunk?*
- *Hatezernyolcszázkető.*
- *Na, még nyolcezer, és mindjárt kezdhethük. Hát mi volt a feladat?*
- *Európa hegy- és vízrajza.*
- *Úgy. Na jól van. Hát innen már lehet látni. Vigyázz, egy kicsit jobbra tarts, hogy a nap ne süssön a szemedbe. Látod az egész térképet?*
- *Igenis, tanár úr.*
- *Ne mutogass a kezeiddel. Hát mutasd meg nekem Európa határait.*
- *Keleten a Kaukázus....*
- *Melyik az?*
- *Az a szürkésbarna vonal alattunk.*
- *Pista, te nem készültél.*
- *Tanár úr, kérem, én készültem.*
- *Pista, ne feleselj. Az a vonal, amiről beszélsz, az nem a Kaukázus, te csibész, hanem az Appenninek. Hát ez a kék folt itten, balra, ahova mutatok?*
- *Az a... az a... Nagy Magyar Alföld.*

- *Nem készültél. Az a Kaspi-tó. Most mutasd meg az Alföldet.*
 - *Balra, az a zöld tányér.*
 - *Hát a Duna?*
 - *Nyugatra...*
 - *Mutasd, mutasd, ne beszélj.*
 - *Ez itt, alattunk.*
 - *Te számár, az egy felhő. Most mutasd meg, hol van Budapest.*
 - *Bu... da... pest...*
 - *Ne keresgélj nekem egy fél óráig, Blériot, mert nekem még öt fiút kell lefeleltetni.*
- Vagy tudsz, vagy nem tudsz. Mondd meg, készültél, vagy nem. Tudod, hol van Budapest, vagy nem tudod. Nekem nincs időm...*

(Karinthy Frigyes: *Földrajzóra 2852-ben*)

1. Foglald össze 3–4 mondatban a részlet cselekményét! 5 pont
2. Mutasd be a részlet alapján 5–6 mondatban a tanárt és a felelőt! 5 pont
3. Határozd meg a részlet hangnemét! Indokold választásod! 5 pont
4. Írj egy-egy rokon értelmű szót a következő szavakhoz! 5 pont
spongya, telefirkál, pacni, csibész, zajong
5. Nevezd meg a következő szavak szófaját! 5 pont
ma, ti, készültél, Budapest, tanulni
6. Egészítsd ki a *Szállj be gyorsan!* mondatot
a. helyhatározóval
b. időhatározóval! 5 pont
7. Folytasd a részletet 10–15 soros odaillő párbeszéddel! 15 pont

SUBIECTUL al II-lea

45 puncte

Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget, válaszolj a hozzá kapcsolódó kérdésekre oldd meg a feladatokat!

A hegy- és sziklamászás mindig is nagyon kockázatos sportnak számított. A kérdés az, hogy most, amikor az emberek gazdagabbak, a bolygó összezsugorodni látszik, a kaland pedig árucikké válik, nem ragadtatják-e el magukat túlságosan egyesek, csupán az izgalom kedvéért kockára téve testi épségüket, sőt életüket? Nem kellene-e a biztonság javítása érdekében a hatóságoknak szigorúbb szabályokat felállítani?

A XIX. században a hegymászókat a fegyelem, az önmegtartóztatás, az együttműködés nemes elvei vezérelték. Amikor az 1920-as években George Malloryt, a Mount Everest egyik korai felfedezőjét megkérdezték, hogy miért akarja megmászni a 8848 méter magas csúcsot, [...] azt felelte: „Mert ott van”.

Ez az érzés másokat is könnyen a hatalmába tud keríteni, és ezért a sport mára kereskedelmi és piaci nyomásnak kitett iparággá vált. Megfelelő díj ellenében vezetett túra keretében fel lehet jutni a világ legmagasabb csúcsaira.

Pemba Janbu Sherpa hegyi vezető, aki összesen tizenhat Mount Everest-expedícióban vett részt, azt mondja, hogy amikor a mászási körülmények elromlanak, haladéktalanul figyelmezteti ügyfeleit a várható veszélyre, ám azok hajlamosak rá, hogy emlékeztessék őt: ötvenezer dollárt fizettek a nagy kalandért... A fejéhez vágják, hogy „azért van itt, hogy nekünk dolgozzon, és kísérjen minket”.

*„Úgyhogy az életemet kockáztatva folytatnom kell az utat, mert az ügyfél ragaszkodik hozzá. Mintha veszítene értékéből a hegy. Úgy tűnik, mindenki meg akarja mászni, [...]” – fejtette ki a *The New York Times* című amerikai lapnak.*

Pemba, aki hegyi vezetőként a Thamserku Trekkingnél dolgozik, úgy véli, hogy Nepál túl könnyen ad ki mászási engedélyeket, és sok mászó nem elég felkészült. Nyilatkozatában megjegyezte, hogy azon a borzalmas hétvégén látott embereket meghalni, és átgondolja, hogy folytassa-e eddigi munkáját.

(<https://www.egeszsegkalauz.hu/>)

1. Adj találó címet a szövegnek! 5 pont
2. Mi jellemezte a XIX. században a hegymászókat? 5 pont
3. Mit nyilatkozott a The New York Times című amerikai lapnak a hegyi vezető? 5 pont
4. Miért akarta megmászni George Mallory a Mount Everestet? 5 pont
5. Hol dolgozik Pemba? 5 pont
6. Hány méter magas csúcsot említ a szöveg? Írd a vizsgalapra a helyes válasz betűjelét!
 - a. 8888
 - b. 8848
 - c. 8884
 - d. 48485 pont
7. Melyek igazak és melyek hamisak a következő megállapítások közül? Jelöld őket!
 - a. George Mallory az 1920-as években mászta meg a Mount Everestet.
 - b. George Mallory összesen tizenhat Mount Everest-expedícióban vett részt.
 - c. A hegymászás mára kereskedelmi és piaci nyomásnak kitett iparággá vált.
 - d. Pembának ötvenezer dollárt fizettek, hogy figyelmeztesse ügyfeleit a várható veszélyre.
 - e. A hegy- és sziklamászás mindig is nagyon kockázatos sportnak számított. 5 pont
8. Fogalmazz meg öt kérdést a szöveg alapján! 5 pont
9. Te szívesen vennél részt hegymászó túrán? Fejtsd ki véleményed 4–5 mondatban! 5 pont